

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีต่อการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์แก่วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังต่อไปนี้ คือ

- 1) เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร กับพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่น
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย กับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในการป้องกันโรคเอดส์
- 4) เพื่อศึกษาถึงช่องทางการเผยแพร่และเนื้อหาของการรณรงค์ที่เด็กวัยรุ่นต้องการ

ลักษณะของงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 415 คน โดยใช้การเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ด้วยการแจกแบบสอบถามที่ต่างๆ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละและค่าเฉลี่ยเพื่อใช้อธิบายข้อมูลส่วนตัว การวัดค่าความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย และการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้น ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางประชากร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 19-20 ปี ยังเป็นโสด มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่มีรายได้ระหว่าง 3,000 – 5,000 บาทต่อเดือน

1.2 การเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์แก่วัยรุ่นผ่านทางสื่อมวลชนในระดับปานกลาง เปิดรับข่าวสารผ่านทางสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจในระดับต่ำและปานกลางตามลำดับนี้

- การเปิดข่าวสารโดยผ่านสื่อมวลชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือวิทยุ หนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ตตามลำดับ
 - การเปิดข่าวสารโดยผ่านสื่อบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นจากครู อาจารย์ เพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัว เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุขตามลำดับ
 - การเปิดข่าวสารโดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นจากป้ายโฆษณา ไปสเตอร์ รองลงมาคือเอกสาร, แผ่นพับ และสัปดาห์รณรงค์ตามลำดับ
- ซึ่งโดยรวมทุกสื่อแยกตามประเภทแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์สูงสุด

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ระดับสูง และระดับต่ำตามลำดับ

1.4 ทักษะคิดเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะคิดอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ ทักษะคิดเชิงบวกและทักษะคิดเชิงลบตามลำดับ

1.5 พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ระดับสูง และระดับต่ำตามลำดับ

1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการรณรงค์ฯอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ระดับสูง และระดับต่ำตามลำดับ

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 วัยรุ่นที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้)

สมมติฐานที่ 2 วัยรุ่นที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

วัยรุ่นที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วัยรุ่นเพศชายมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่าวัยรุ่นเพศหญิง
2. วัยรุ่นที่มีอายุตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยมากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุ 21-22 ปี

ส่วนวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างแตกต่างกัน (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

สมมติฐานที่ 3 วัยรุ่นที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

วัยรุ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

ส่วนวัยรุ่นที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน (ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วัคซีนที่มีอายุตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป และวัคซีนที่มีอายุระหว่าง 15-16 ปี มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์มากกว่าวัคซีนที่มีอายุระหว่าง 19-20 ปี

สมมุติฐานที่ 4 วัคซีนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

วัคซีนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 4)

สมมุติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แก่วัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ 5)

ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 5)

สมมุติฐานที่ 6 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 6)

สมมุติฐานที่ 7 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้

ดูยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 7)

อภิปรายผล

สมมุติฐานที่ 1 วัยรุ่นที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ดูยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

1.วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ดูยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม (Social Categories Theory)

ของเดอเฟลอร์ (De Fleur ,1989) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน เช่น การศึกษา รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ เพศ ฯลฯ จะมีพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกันด้วย เช่น การเปิดรับสื่อ ความพอใจในสื่อ และถึงแม้ว่าในสังคมสมัยใหม่ผู้รับสารจะมีคุณลักษณะหลากหลายแตกต่างกันไปมากมาย แต่ทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้รับสารที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ลักษณะกลุ่มของสังคมจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อกระบวนการสื่อสารของบุคคล

วิรัช ลภีรัตนกุล (2540) ได้กล่าวว่า การสื่อสารมวลชนเป็นกระบวนการที่ใช้สื่อเพื่อการสื่อสาร จึงสามารถส่งข่าวสารไปได้ในระยะไกลและมีอาณาบริเวณการรับที่กว้างขวางในเวลาเดียวกัน และข่าวสารจะถึงผู้รับ ในเวลาเดียวกันหรือใช้เวลาใกล้เคียงกัน ปัจจุบันสื่อมวลชนสามารถที่จะส่งข่าวสารอย่างเดียวกันไปได้ทั่วโลกในเวลาเดียวกัน

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

อารีภักดี เงินบำรุง (2541) เรื่องทัศนคติและการยอมรับของวัยรุ่นต่อการนำเสนอข่าวสารด้านการป้องกันยาเสพติดผ่านนักร้อง – นักแสดง ที่พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันยาเสพติดผ่านนักร้อง – นักแสดง ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยยัง

ศิริพร เชิดวงศ์สุข (2539) ที่ศึกษาพฤติกรรมการรับข่าวสารเรื่องยาม่าของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารเรื่องยาม่าของครู

ข้อแก้ตัว ประสมสงศ์(2542) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนสีขาว ของครูและอาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าอายุจึงไม่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารจากสื่อที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสีขาว เนื่องจากทั้งครูและอาจารย์ที่มีอายุมากและอายุน้อยต่างก็ให้ความสนใจกับภาระงานสอนหนังสือ จึงทำให้ไม่มีเวลาในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสีขาวมากนัก หรืออาจเข้าใจว่าการดำเนินโครงการโรงเรียนสีขาวเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครองเท่านั้น

จากแนวคิดของเดอร์ เฟลอร์(De Fleur), วิรัช ลภวิรัตนกุล และงานวิจัยต่างๆ สามารถสรุปได้ว่า เหตุผลที่ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน แต่การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ฯไม่แตกต่างกัน มีสาเหตุมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งจัดได้ว่าลักษณะทางประชากรของกลุ่มวัยรุ่นไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งมองในภาพรวมแล้วกลุ่มดังอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเดียวกัน มีอายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพที่ใกล้เคียงกัน และส่วนใหญ่ยังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสถานศึกษา ซึ่งประมาณร้อยละ 90 เป็นนักเรียน นักศึกษา (ดูจากตารางที่ 5) ฉะนั้นถือได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ มีลักษณะทางประชากรโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีการเปิดรับข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย พบว่าการผลิตสื่อที่ใช้ในการรณรงค์นั้นไม่ได้คำนึงถึงการเปิดรับของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก แต่ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ทางราชการได้จัดสรรมาให้ โดยทางกระทรวงเลือกใช้สื่อมวลชนเป็นหลัก แต่ในความเป็นจริงแล้ว สื่อมวลชนสามารถที่จะกระจายข่าวสารได้กว้างขวาง แต่ไม่สามารถเจาะกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง และไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สมมุติฐานที่ 2 วัยรุ่นที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

1. วัยรุ่นที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ

เบอร์กูน(Burgoon,1994) ได้กล่าวว่าเพศชายนั้นเป็นเพศที่ใช้เหตุผลและจดจำข่าวได้มากกว่าเพศหญิง ทำให้ข่าวสารความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรค

เอดส์ที่ทั้งสองเพศได้รับมีความแตกต่างกัน โดยเพศชายจะมีการจดจำได้มากกว่าเพศหญิงก็ ย่อมน่าจะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องถุงยางอนามัยดีกว่าเพศหญิง

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good ,1973) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง (fact) ความจริง(truth) กฎเกณฑ์ต่างๆที่มนุษย์ได้รับ และรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่างๆ ซึ่ง ความรู้เกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้ของมนุษย์ อายุของมนุษย์จะส่งผลต่อการ เรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้น ดังนั้นอายุของมนุษย์ที่แตกต่างกันก็น่าจะทำให้ เกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ แตกต่างกันไป และน่าจะมีผลทำให้วัยรุ่นที่มีอายุแตกต่างกัน มี ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ที่แตกต่างกันไปด้วยนั่นเอง

นอกจากนี้ผลการทดสอบสมมุติฐานยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ชัย ทองไทยและอรพินทร์ พิทักษ์มหาเกตุ (2537) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความรู้ การรับข้อมูล ข่าวสารและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ที่พบว่าผู้ชายมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากกว่าผู้หญิง

ข้อแก้ว ประสงค์สม(2542) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องที่ศึกษาวิจัยเรื่องการเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนสีขาว ของครูและอาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาใน เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าครูและอาจารย์ชายมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสี ขาวมากกว่าครูและอาจารย์หญิง ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมที่สังคมมานานเป็นตัวกำหนด บทบาทและพฤติกรรมของคนทั้งสองเพศไว้ต่างกัน

สว่างใจ ชัยกิจ (2539) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมอนามัยสิ่งแวดล้อมและความรู้เกี่ยวกับ อนามัยของแม่บ้านในครัวเรือนชนบท : ศึกษากรณีตำบลน้ำก่ำ อำเภอธัญพนม จังหวัดนครพนม พบว่าแม่บ้านที่มีอายุแตกต่างกันมีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้เกี่ยวกับบรรดาวิทยาของโรค ไข้เลือดออก

วสันต์ มะโนชัย (2541) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกัน โรคไข้เลือดออกของประชาชนในเขตตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าอายุมี ความสัมพันธ์กับระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก

2. วัยรุ่นที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยาง อนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 2) อาจเนื่องมาจาก วัยรุ่นสามารถศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ได้จากสื่อต่างๆ ผ่านทั้งทางสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ทางสื่อเฉพาะกิจ เช่น เอกสาร ,แผ่นพับ ป้ายโฆษณา โปสเตอร์ หรือสัปดาห์รณรงค์ ส่วนทางสื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่

สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุข สมาชิกในครอบครัว ครู, อาจารย์, เพื่อน เป็นต้นซึ่ง ซึ่งสื่อต่างๆเหล่านี้ ให้ทั้งความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในเพื่อป้องกันโรคเอดส์ แม้ว่าวัยรุ่นจะมีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ก็อาจจะมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยไม่แตกต่างกัน โดยผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

จิระวัฒน์ คงฉาย (2542) ได้ทำการศึกษา เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตอำเภอนาโยง จังหวัดตรัง พบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน

ช่อแก้ว ประสงค์สม (2542) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนสีขาว ของครูและอาจารย์ระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน่วยงานที่สังกัด และเขตที่ตั้ง มีความรู้เกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสีขาวแตกต่างกัน ส่วนอายุ อายุการทำงาน ระดับรายได้ และประเภทโรงเรียน มีความรู้เกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสีขาวไม่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป

อธิบายว่า บุคคลที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน เช่น การศึกษา รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ เพศ ฯลฯ จะมีพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกันด้วย เช่น การเปิดรับสื่อ ความพอใจในสื่อ และถึงแม้ว่าในสังคมสมัยใหม่ผู้รับสารจะมีคุณลักษณะหลากหลายแตกต่างกันไปมากมาย แต่ทฤษฎีนี้เชื่อว่าผู้รับสารที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ลักษณะกลุ่มของสังคมจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อกระบวนการสื่อสารของบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภิตสุดา มงคลเกษม ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่ขับขี่รถยนต์ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการคาดเข็มขัดนิรภัยไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3 วัยรุ่นที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

1. วัยรุ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3) สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ

พวงทอง อังกาบ (2538) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติและความตระหนักรู้ของวัยรุ่นไทยที่มีต่อพระพุทธศาสนาพบว่า คุณลักษณะทางประชากรบางประการ ได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อความแตกต่างในเรื่องของความคิด ทัศนคติ ความตระหนัก ในความสำคัญของพระพุทธศาสนา ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา

2. วัยรุ่นที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 3) ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของ

วิลเลียม ดี บรูคส์ (William D. Brooks) ที่กล่าวว่า อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะประการหนึ่งที่เราสามารถใช้วิเคราะห์ผู้รับสาร เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อย มักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดเสรีนิยมน้อยกว่าคนที่มีอายุน้อย และคนที่มีอายุน้อยมักจะเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์มากกว่า ใจร้อนมากกว่า และมองโลกในแง่ดีมากกว่า ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า มีความระมัดระวัง และมองโลกในแง่ร้าย ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากคนที่มีอายุมากมีประสบการณ์ของชีวิตในเรื่องต่างๆมากกว่า จึงทำให้ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของคนต่างรุ่นต่างวัยไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ซิมบาโดและเอบบีเซน (Zimbardo and Ebbesen, 1970 อ้างในเกยูร ชิวหากาญจน์, 2541) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ รับรู้จากแหล่งต่างๆที่มีอยู่มากมาย และที่ทำให้คนเกิดทัศนคติที่สำคัญ ก็คือ ประสบการณ์เฉพาะ (specific experience) คือเมื่อบุคคลเคยมีประสบการณ์เฉพาะต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้น ไปตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน กล่าวโดยสรุปคือ เมื่อมีอายุมากขึ้น จะมีประสบการณ์ในการเรียนรู้มากขึ้นเช่นกัน

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วาทีณี วิชญาบุญโรจน์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์และประสิทธิผลของโครงการประชาร่วมใจป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาของโรคไข้เลือดออกแตกต่างกัน

ศิริพร เชิดวงศ์สุข (2539) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการรับข่าวสารเรื่องยาม้าของครูและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่พบว่าอายุของครูไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาม้า

อารีภักดี เงินบำรุง(2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคดีและการยอมรับของวัยรุ่นต่อการเสนอข่าวสารด้านการป้องกันยาเสพติดผ่านนักร้อง – นักแสดง ผลการวิจัยพบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการเปิดรับข่าวสารด้านการป้องกันยาเสพติดที่นำเสนอผ่านนักร้อง - นักแสดง

สมมุติฐานที่ 4 วัยรุ่นที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน

วัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 4) แต่สอดคล้องกับแนวคิดของ

เดอ เฟลอร์ (De Fleur, 1966) ที่กล่าวถึงทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ระบุว่าบุคคลที่มีลักษณะทางสังคม อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ชาติพันธุ์ ศาสนา และภูมิลำเนาคล้ายกัน จะแสดงพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกันด้วย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วาทีณี วิชฎานุโรจน์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์และประสิทธิผลของโครงการประชาร่วมใจป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่าประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่แตกต่างกัน

ศิวรา เขียวระวิบูลย์ (2542) ได้ศึกษาการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมทางสังคมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มแม่บ้านอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่าอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก

ปิยาภรณ์ ภัทรธีรพงศ์ (2542) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของมารดาที่มาคลอดในโรงพยาบาลจังหวัดระยอง พบว่าอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของมารดาที่มาคลอดในโรงพยาบาลจังหวัดระยอง

น้อมจิตต์ สกุลพันธ์ (2535) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน

ศรีอัมพร เมฆหมอก (2542) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของเด็กวัยเรียน จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า เพศและรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

สมมุติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แก่วัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ของกลุ่มตัวอย่างผ่านทางสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย อาจเนื่องจาก ข่าวสารต่างๆในสังคมปัจจุบันมีอยู่มากมาย ทำให้ผู้รับสารจะต้องนำข่าวสารนั้นผ่านกระบวนการเลือกรับข่าวสารซึ่งตรงกับแนวความคิดของ

โจเซฟ ที แคปเปอร์ (Joseph T. Klapper อ้างในปรมะ สตะเวทิน, 2533: 142) ได้กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนไว้ดังนี้ กล่าวคือ อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง แต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีปัจจัยต่างๆ ที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ ความมีใจโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น และสถาบันสังคมที่ตนเป็นสมาชิก เมื่อบุคคลผู้นั้นสัมผัสกับสื่อมวลชน ก็จะนำเอาทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมเหล่านั้นติดตัวมาด้วย

โจเซฟ ที แคปเปอร์ (Joseph T. Klapper ,1960) ได้กล่าวถึงการเลือกรับสารของผู้รับสาร (Selective Process) เขาไว้ว่า บุคคลจะเลือกรับสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตนเอง และหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับสารที่ไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคิดเห็น และความสนใจของตนเอง ประชาชนจะพยายามตีความตามความเชื่อและค่านิยมที่ตนมีอยู่เดิม และเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่สนับสนุนความคิดและความเชื่อของตน

ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

วริยา ชูวสิน (2534) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาม่าจากสื่อมวลชน ของพนักงานขับรถ บริษัทขนส่งจำกัด พบว่าพนักงานขับรถที่มีการเปิดรับข่าวสารการรณรงค์เรื่อง ยาม่าในระดับที่แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษของยาม่า

ขวัญใจ ผลิเจริญสุข (2539) ได้ศึกษาเรื่องการสื่อสารในครอบครัว กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาม่าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการเปิดรับ ข่าวสารจากโทรทัศน์และวิทยุไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาม่า

ศิริพร เชิดวงศ์สุข (2539) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการรับข่าวสารเรื่องยาม่าของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารเรื่องยาม่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโทษและพิษของยาม่า

ถนอมนุช พิทักษ์โกศล (2540) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางสังคม, พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ กับความรู้และทัศนคติที่มีต่อการป้องกันการใช้ยาม่า ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ อุตสาหกรรม ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเรื่องยาม่าจากสื่อมวลชน สื่อ บุคคล และสื่อเฉพาะกิจไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับยาม่า

กล่าวโดยสรุปการเปิดรับข่าวสารการรณรงค์ฯผ่านสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยอาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างเลือกรับข้อมูลข่าวสารตาม ความสนใจ และเป็นข้อมูลที่สนองความต้องการของตนเอง แต่ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องการรณรงค์ การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์อาจเป็นข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างอาจคิดว่าเป็น เรื่องที่ไกลตัวเพราะกลุ่มตัวอย่างอายุยังน้อย และไม่คาดคิดว่าตนเองอาจเป็นบุคคลหนึ่งที่อาจติด เชื้อเอดส์จากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย ดังนั้นเมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสาร มาแล้วก็ไม่เลือกที่จะให้ความสนใจเลือกรับสารและจดจำอีกต่อไป

นอกจากนี้เนื้อหาของสาระของการรณรงค์เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย ที่ถูกเผยแพร่ผ่านสื่อ ต่างๆ โดยเฉพาะเนื้อหาสาระที่นำเสนอผ่านสื่อมวลชนมีจุดมุ่งหมายที่จะกระตุ้น หรือชักจูงใจให้ กลุ่มตัวอย่างใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ มากกว่าการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ วิธีการใช้และความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยโดยตรง อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดบางประการ เช่น Spot โฆษณาในวิทยุ หรือโทรทัศน์ ที่ยาวก็จะต้องใช้งบโฆษณาที่สูง ซึ่งในความเป็นจริง Spot โฆษณา ไม่สามารถให้รายละเอียดที่ชัดเจนและครบถ้วนเกี่ยวกับวิธีการใช้ถุงยางอนามัย เพราะ ระยะเวลาในการเผยแพร่ข้อมูลใน Spot โฆษณาแต่ละชิ้นนั้นน้อยมาก ดังนั้นจึงส่งผลให้สื่อมวลชน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย

เช่นเดียวกับสื่อบุคคลที่มีบทบาทในการกระตุ้นและเน้นย้ำมากกว่าที่จะให้ความรู้ อาจเนื่องมาจากสื่อบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขมีไม่เพียงพอต่อการเผยแพร่ให้ความรู้ เพราะเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยนั้น มีอยู่เป็นจำนวนมากแต่เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ให้ความรู้นั้นมีอยู่น้อยมากซึ่งไม่เพียงพอและไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์

2. ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ 5) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ

ชรัมม์ (Schramm, 1973) กล่าวว่า ยังมีสื่ออีกชนิดหนึ่งที่ใช้ถ่ายทอดข่าวสารไปยังบุคคลกลุ่มบุคคลหรือมวลชน โดยสร้างขึ้นเพื่อใช้ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเรียกว่า สื่อเฉพาะกิจ (specialized media) ได้แก่ สื่อประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ (print media)

อาดัมส์ (Adams, 1971 อ้างใน นิรันดร์ ทองหอม, 2540: 35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อเฉพาะกิจไว้ดังนี้คือ สื่อเฉพาะกิจจัดว่ามีความสำคัญต่อการเผยแพร่ข่าวสาร และข่าวสารข้อมูล เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้น เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ การใช้สื่อเฉพาะกิจเป็นการให้ความรู้ และข่าวสารที่เป็นเรื่องราวเฉพาะอย่าง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย (Target audience) ที่กำหนดไว้แน่นอน ตัวอย่างสื่อเฉพาะกิจได้แก่ การจัดพิมพ์เอกสาร จุลสาร แผ่นพับ หรือแผ่นปลิวออกเผยแพร่ ซึ่งอาจจะจัดส่งไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยทางไปรษณีย์ (direct mail) นอกจากนี้การปิดโปสเตอร์ตามชุมชนต่างๆ การจัดนิทรรศการ การสาธิต (demonstration) ก็เป็น การใช้สื่อเฉพาะกิจที่มีประสิทธิภาพในการรณรงค์เผยแพร่ประดิษฐ์กรรมแปลกๆ และทันสมัยในสังคมนั้นๆ

นภาพรณี อัจฉริยะกุล (2527) ที่กล่าวถึง คุณสมบัติของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ คือ

1. ผู้อ่านหรือผู้รับสาร สามารถควบคุมการรับสารได้ตามความพอใจ คือจะอ่านเมื่อไร ตอนไหน หรือไม่อยากอ่านตอนไหนก็ได้ตามใจ

1. Repetition ผู้อ่านจะอ่านซ้ำกี่ครั้งก็... ทบทวนก็เที่ยวจะเพื่ออะไรก็ตาม เช่น เพื่อจดจำ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อพิจารณาให้ถี่ถ้วน ก็สุดแท้แต่ Receiver มีโอกาสทำได้

2. สื่อสิ่งพิมพ์มีโอกาสเตรียมการจัดทำได้เต็มที่ จะใช้เวลานานแค่ไหน จะเรียบเรียง จัดพิมพ์อย่างไร ให้ยาวสั้นแค่ไหนก็ยอมทำได้ตามต้องการ

3. มีโอกาสใช้ความคิด ศิลปะและเทคนิคใหม่ๆ อย่างเต็มที่เพื่อชักจูงเรียกร้องความสนใจทำให้สื่อชนิดนี้ง่ายต่อการ ดึงดูดความสนใจ และเผยแพร่แนวความคิดเห็นได้อย่างดี โดยอาศัยศิลปะ การจัดและพิมพ์เป็นสำคัญ

4. สร้างความเชื่อถือและศรัทธาได้ง่ายเพราะสื่อชนิดนี้มีลักษณะความมั่นคงถาวรเป็นหลักฐาน ไม่เลื่อนลอย ไม่มีความผิดพลาด ผู้อ่านมักเกิดความศรัทธาเชื่อถือใน เนื้อหา เรื่องราว และจดจำพิจารณาได้ง่าย

ผลการทดสอบสมมุติฐานนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วัชรินทร์ เวฬุวนารักษ์ (2542) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อ ความรู้ แรงจูงใจแผนการป้องกันโรคเอดส์ของผู้มารับบริการ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุขเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์

กล่าวโดยสรุป การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจผ่านสื่อเฉพาะกิจ เช่น ป้ายโฆษณา โปสเตอร์ เอกสาร แผ่นพับ เหล่านี้ จะมีประสิทธิภาพมากกว่าสื่ออื่นๆ เพราะสื่อเฉพาะกิจสามารถเผยแพร่ข้อมูลความรู้ที่เฉพาะเจาะจงและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากกว่า เช่น เอกสาร แผ่นพับของกระทรวงสาธารณสุขที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง ถึงแม้เอกสาร แผ่นพับจะมีขนาดเล็กแต่สามารถบรรจุเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับวิธีการใช้ถุงยางอนามัยได้ครบถ้วน ซึ่งผู้อ่านจะไปอ่านที่ไหนก็ได้ หรืออ่านซ้ำที่ไหนก็ได้ ยิ่งอ่านหลายหนก็ทำให้จำได้ง่ายขึ้น แลส่งผลทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น นอกจากนี้สื่อสิ่งพิมพ์จะใช้สีสัน ภาพประกอบ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้แก่สื่อสิ่งพิมพ์มากขึ้น

สมมุติฐานที่ 6 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แก่วัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์ โดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับทัศนคติในการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ

โรเจอร์ และชูเม็คเกอร์ (Roger and Shoemaker ,1991) ที่กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่ฝังรากลึกเท่านั้น

โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Joseph T. Klapper, 1960) กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนอาจเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนได้เล็กน้อย และมักเป็นทัศนคติที่ไม่มั่นคง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึกหรือเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้ามนั้นเป็นไปได้ยาก อาจเปลี่ยนได้บ้างแต่ต้องได้รับข่าวสารเพียงพอ อย่างไรก็ตามอิทธิพลของสื่อมวลชนในด้านการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวว่า แหล่งสาร (Source) อาจจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสื่อมวลชนก็ได้ แหล่งสารดังกล่าวนี้จะผลิตข่าวสารผ่านทางคำพูด ทางการกระทำของบุคคล ทางการตัดสินใจของกลุ่ม หรือเป็นข้อความที่ดีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือการกระทำที่จัดผ่านทางวิทยุหรือโทรทัศน์ โดยแหล่งสารนี้จะต้องมีลักษณะที่น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นๆ จึงจะทำให้เกิดความคิดเห็นคล้อยตาม หรือมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ขวัญใจ ผลิเจริญผล (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสื่อสารในครอบครัว กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการรับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการใช้ยาบ้า

ศิริวรรณ จุลวินิชรัตน (2542) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการราษฎร์ – รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด พบว่าระดับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการราษฎร์ – รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด จากหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับ ทัศนคติต่อปัญหาเสพติดตามโครงการราษฎร์ – รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติดจากสื่อประเภทอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติต่อปัญหาเสพติดตามโครงการราษฎร์ – รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด

กล่าวโดยสรุปการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร อาจเนื่องมาจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยมีน้อยเกินไป ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอและไม่สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้วัยรุ่นได้ นอกจากนี้การรณรงค์ฯ ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นซึ่งยังไม่ค่อยมีการรณรงค์อย่างจริงจังกับกลุ่มวัยรุ่น ประกอบกับปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลให้

สังคมไทยในอดีตมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้ที่ใช้ถุงยางอนามัยมาเป็นระยะเวลานาน ดังนั้นการรณรงค์จะส่งผลต่อทัศนคติได้ อาจต้องใช้เวลาเป็นตัวช่วยในการเสริมสร้างทัศนคติหลังจากการเปิดรับข่าวสาร นอกจากนี้ อาจจะต้องเพิ่ม ข้อมูลข่าวสารและความถี่ในการรณรงค์ โดยควรนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้บ่อยขึ้นเพื่อเป็นการเน้นย้ำ จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติในที่สุด

สมมุติฐานที่ 7 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แก่วัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์ โดยผ่านมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับแนวความคิดของ

โรเจอร์ (Roger, 1971) ได้กล่าวว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นในปัจเจกชนผู้รับสารที่สำคัญ อาจจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ

1. K (Knowledge) ความรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำกับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรรมาให้สอดคล้องกับสภาพจิตของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน ที่ผู้อื่นจะรับรู้ได้จากการอนุมาน มากกว่าการสังเกตได้โดยตรง แต่อย่างไรก็ตามความรู้อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ต่อไป

2. A (Attitude) ทัศนะ เป็นสิ่งที่สามารถบอกได้ว่า บุคคลนั้นคิดหรือรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุ หรือสิ่งแวดล้อม โดยทัศนะนั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจสื่อถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนะจึงเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นพรหมแดนเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับพฤติกรรม หรือมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่า ชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ

3. P (Practice) พฤติกรรม การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากการมีความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกัน ความแตกต่างของความรู้และทัศนคติเกิดขึ้นมาจากการเปิดรับสื่อ และความแตกต่างในการแปลความหมายสารที่ตนเองได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยทั่วไปแล้วการโน้มน้าวพฤติกรรมการสื่อสารสามารถเกิดขึ้นได้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจกชน คนข้างเคียง (กลุ่ม) จนถึงระดับสังคม (สถานการณ์) และโรเจอร์สยังได้อธิบายว่า แม้ในกรณีทั่วไปเมื่อบุคคลมีความรู้และทัศนคติที่มีอยู่นั้นคือ จะเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกันหรือมีความสัมพันธ์กันแต่จะไม่เป็นเช่นนี้เสมอทุกกรณีไป ทั้งนี้เป็นเพราะในบางกรณีอาจเกิด KAP -gap ขึ้นได้

ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ปิยาภรณ์ ภัทรธีรพงศ์ (2542) ศึกษาปัจจัยที่มีผลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของมารดาที่มาคลอดในโรงพยาบาลจังหวัดระนอง พบว่าการได้รับข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก

หทัยชนก ชนะศิรินันท์ (2536) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำจากแหล่งต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่าง

วาทีณี วิชฎานุโรจน์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์และประสิทธิผลของโครงการประชาร่วมใจป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมโดยรวมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

ชัชวีรภรณ์ เวฬุวนารักษ์ (2542) ได้ศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อ ความรู้ แรงจูงใจในการป้องกันโรคเอดส์ ของผู้มารับบริการสาธารณสุข ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคเอดส์

นอกจากนี้ เหตุผลที่การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลสืบเนื่องมาจากผลของสมมุติฐานข้อที่ 5 และ 6 ที่ว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จึงส่งผลให้การเปิดรับข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเช่นกัน จากผลการวิจัยที่ได้จากสมมุติฐานที่ 5 6 และ 7 สามารถสรุปได้ว่า เมื่อการเปิดรับข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ เมื่อความรู้ (Knowledge) ไม่เกิด ทัศนคติ (Attitude) ก็ไม่เกิด จึงส่งผลให้พฤติกรรม (Practice) ไม่เกิดขึ้นเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับช่องว่าง ของความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับปฏิบัติของผู้รับสาร ของ โรเจอร์ ที่ว่า ถ้าผู้รับสารเกิด K (Knowledge) ความรู้เบื้องต้น ก็ จะส่งผลให้เกิด A (Attitude) ทัศนคติ และพฤติกรรม (Practice)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ผ่านสื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจในระดับปานกลาง และเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ผ่านสื่อบุคคลในระดับต่ำ นอกจากนี้เมื่อรวมทุกสื่อและแยกตามประเภทแล้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ซึ่งแสดงว่าสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ไปยังกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด เนื่องจากสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าใจง่ายและเหมาะกับคนทุกเพศทุกวัย อีกทั้งมีความน่าสนใจและทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามได้ง่าย เนื่องจากผู้ชมสามารถได้ยินเสียงและเห็นภาพประกอบไปพร้อมๆ กัน ดังนั้นในการวางแผนเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ในคราวต่อไป จึงควรมีการวางแผนในการในการเลือกใช้สื่อในการนำเสนอข่าวสารโดยการเผยแพร่ผ่านทางสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาเนื้อหาที่นำเสนอ เช่น ควรนำเสนอเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง เนื้อหาที่ช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีและปรับเปลี่ยนให้กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ ยิ่งไปกว่านี้ช่วงเวลาที่นำเสนอก็มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการเผยแพร่ข่าวสารในการรณรงค์ เช่น นำเสนอข้อมูลข่าวสารในช่วงเวลาที่กลุ่มเป้าหมายมีการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด เช่น ช่วงเวลาหลังข่าวภาคค่ำ หรือช่วงเช้าของวันหยุดที่วัยรุ่นได้มีโอกาสเปิดรับสื่อมากที่สุด เพราะวัยรุ่นส่วนมากเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ เพราะฉะนั้นจะมียุทธศาสตร์ในการเปิดรับข่าวสารในช่วงหลังจากเลิกเรียนถึงกลางคืน หรือช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์

2. ผลการวิจัยพบลักษณะประชากรไม่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ ดังนั้นในการวางแผนการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับถุงยางอนามัยต้องพิจารณาในส่วนของลักษณะของกลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการรณรงค์ โดยต้องคำนึงถึงเนื้อหาของสารที่จะทำการรณรงค์กับสื่อ ให้ความสอดคล้องกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างและการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม เช่น นำเสนอเนื้อหาที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ ให้เพศหญิงมีความรู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจจะใช้ทั้งสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ และสื่อเฉพาะกิจ เช่น ป้ายโฆษณา/ป้ายโปสเตอร์ ฯลฯ เพราะตามลักษณะประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยมากกว่าเพศหญิง

3. ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย ดังนั้นจึงควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับถุงยางอนามัยให้มากขึ้น โดยเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัย เช่น คุณลักษณะที่ดีของถุงยางอนามัย ขั้นตอนและวิธีการใช้ ข้อดีและข้อเสียของการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาสาระผ่านสื่อเฉพาะกิจจะช่วยให้กลุ่มเป้าหมายสามารถรับข้อมูลข่าวสารได้ครบถ้วน และเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ นอกจากนี้ยังสะดวกต่อกลุ่มเป้าหมายเพราะจะอ่านเมื่อไร หรือที่ไหนก็ได้

4. ผลจากการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยแก่วัยรุ่นเพื่อป้องกันโรคเอดส์โดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้ถุงยาง เนื่องจาก การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์นั้น มีเนื้อหาเพียงเพื่อกระตุ้นกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ได้เผยแพร่เนื้อหาที่มุ่งเน้นให้ความรู้มากเท่าที่ควร และนอกจากนี้การรณรงค์ยังไม่ได้ทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงไม่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ มีทัศนคติที่ดี และมีการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์อย่างจริงจัง ดังนั้นควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่จะนำมาเผยแพร่ และควรมีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการเน้นย้ำให้วัยรุ่น มีความรู้อย่างแท้จริง และมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัย รวมทั้งการมีการยอมรับการปฏิบัติ (พฤติกรรม) ในการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการขยายการวิจัยไปศึกษาอีกภาคอื่นๆ ของประเทศด้วยเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงจากทั่วประเทศ

2. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาวิจัยในส่วนเฉพาะผู้รับสาร (Receiver) ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการณรงค์ ซึ่งทำให้ทราบข้อมูลคร่าวๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดขึ้นและเพื่อทำให้การรณรงค์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของผู้ส่งสาร (Sender) เกี่ยวกับกลยุทธ์ในการรณรงค์ และการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของ (Message) ด้วย คือ ควรศึกษาในส่วนของตัวสาร (เนื้อหาสาระของสาร) เพื่อจะสามารถพัฒนาเนื้อหาหรือรูปแบบที่สามารถทำให้วัยรุ่นมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยได้มากขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้น และพฤติกรรมในการใช้ถุงยางที่ถูกต้อง เพื่อที่จะขจัดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจจะทำการศึกษาในรูปแบบ Content Analysis โดยศึกษาเนื้อหาจากหลายๆ สื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าเนื้อหาที่ถูกนำเสนอ นั้นมุ่งเสริมสร้างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม หรือเพียงแค่กระตุ้นหรือชักจูงใจเท่านั้น เพื่อผลที่ได้จะสามารถนำไปใช้ปรับปรุงการรณรงค์ให้มีประสิทธิภาพ

3. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การทำวิจัยเชิงคุณภาพ (Focus Group) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) การสังเกต การวิเคราะห์เนื้อหา การสำรวจพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งจำทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะได้ ทราบว่าทำไมวัยรุ่นจึงไม่มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์

4. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยในมุมมองของจิตวิทยาของวัยรุ่น โดยวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมอื่นๆ ที่มีต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์